

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Departement Mobiliteit & Openbare Werken
Afdeling Maritieme Toegang

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door

Datum

Betreft Wnb; aanvraag vergunning onderhoud vaargeul Westerschelde 2022-2028; Westerschelde & Saeftinghe

Ons kenmerk

DGNVLG / 21229326

Uw kenmerk

DO 00664

Bijlage(n)

23

Ontwerpbesluit

Geachte ,

Op 16 juli 2021 heeft u een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) aangevraagd voor het onderhoud van de vaargeul van de Westerschelde voor de periode 1 januari 2022 – 31 december 2028 in het Nederlandse Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe en in relatie tot de Belgische (Vlaamse) Natura 2000-gebieden Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent en Schorren en polders van de Beneden-Schelde.

Procedure

Op 29 juli 2021 heb ik de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

Met mijn brief van 18 augustus 2021 (kenmerk: DGNVLG/21209428) heb ik u verzocht de aanvraag aan te vullen, specifiek in relatie tot de meegezonden pdf's voor de stikstofberekening in AERIUS Calculator van de worst casescenario's en de daarbij ontbrekende verschilberekening ten opzichte van de uitgangssituatie¹. De verschilberekeningen zijn nodig om te kunnen bepalen of de stikstofdepositie in de periode 2022-2028 al dan niet toeneemt ten opzichte van de depositie in de periode 2015-2021 en zo ja, of dit leidt tot een toename op (bijna) overbelaste hexagonen. De gevraagde aanvulling heb ik op 19 augustus 2021 en op 24 augustus 2021, bij brief met kenmerk DO 00664, van u ontvangen. Op 30 augustus 2021 heb ik de ontvangst van de aanvulling bevestigd en medegedeeld dat de termijn als bedoeld in artikel 4:15 van de Awb niet langer opgeschort is.

Op deze aanvraag is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), van toepassing. Hierover is een mededeling gepubliceerd in de Staatscourant van 30 juli 2021, 37286.

¹ Hiermee is bedoeld de vergunde stikstofdepositie voor het vaargeulonderhoud van de Westerschelde in de periode 2015-2021.

Besluit

Ik besluit om u op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb een vergunning te verlenen voor het onderhoud van de vaargeul van de Westerschelde in de periode 2022-2028.

DGNVLG / 21229326

In dit besluit vindt u de voorschriften en de inhoudelijke overwegingen die aan deze vergunning ten grondslag liggen. De aanvraag en de bijlagen zijn onderdeel van dit besluit.

1. AANVRAAG

1.1. Onderwerp

De voorgenomen activiteiten zijn beschreven in de aanvraag. Zij hebben betrekking op het garanderen van de diepgang van de vaargeul van de Westerschelde zoals dat is overeengekomen in het kader van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest betreffende de uitvoering van de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium (Trb. 2002, 310; 21 december 2005).

Voor het uitvoeren van onderhoudsbaggerwerkzaamheden zijn in het verleden op grond van de Natuurbeschermingswet 1998² de volgende vergunningen verleend:

1. de vergunning van 1 april 2009 (kenmerk: DRZZ/2009-1236) voor verruiming van de vaargeul van de Westerschelde voor de periode van 5 jaar tot uiterlijk 31 december 2014;
2. de vergunning van 20 december 2013 (kenmerk: DGNR-RRE/13194161) voor onderhoudsbaggerwerkzaamheden aan de vaargeul van de Westerschelde voor de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2021.

Omdat ook na 31 december 2021 onderhoudsbaggerwerkzaamheden aan de vaargeul van de Westerschelde noodzakelijk zijn wordt een nieuwe vergunning aangevraagd voor opnieuw 7 jaar tot en met 31 december 2028.

De werkzaamheden waarvoor nu vergunning wordt aangevraagd, zijn:

- het verwijderen van maximaal 81,9 miljoen m³ baggerspecie uit de vaargeul van de Westerschelde voor de periode van 7 jaar (wat overeenkomt met maximaal 11,7 miljoen m³ per jaar);
- het terugstorten van de baggerspecie in de Westerschelde inclusief de daarmee verbonden transportbewegingen, verdeeld over de hoofdgeul, de nevengeulen en de plaatranden (zie tabel 3-1 op blz. 26 van de PB).

De voorgenomen stortstrategie is uitgewerkt in tabel 3-2 op blz. 29 van de voor dit project opgestelde PB waar het gaat om de verdeling van het stortvolume per stortruimte per jaar, en in tabel 3-3 op blz. 31 van de PB met betrekking tot de alternatieve stortruimte voor Flexibel Storten eveneens per jaar.

Sinds de derde verruiming in 2010 vindt het verspreiden van baggerspecie in de Westerschelde plaats volgens het Beslisproces Flexibel Storten. De hierop

² Op 1 januari 2017 is de Natuurbeschermingswet 1998, samen met de Flora- en faunawet en de Boswet, vervangen door de huidige wet, dat is de Wet natuurbescherming.

gebaseerde werkwijze is erop gericht om ongewenste ontwikkelingen proactief op te sporen en eventueel de stortstrategie aan te passen voordat aantasting van de natuurlijke waarden optreedt. De stortstrategie wordt bewaakt en geëvalueerd door middel van monitoring, opvolging, toetsing, voortgangsevaluatie en eventuele bijsturing.

Bij de nu voorliggende aanvraag is een nieuwe PB gevoegd omdat deze aanvraag op onderdelen afwijkt van hetgeen in 2013 is vergund. De voorgenomen stortstrategie 2022-2028 baseert zich op de volgende uitgangspunten:

- a. de doorlooptijd (7 jaar) en de gemiddelde jaarlijkse onderhoudshoeveelheden (11,7 Mm³) wijzigen niet;
- b. de basisprincipes van de flexibele stortstrategie zijn geactualiseerd voor wat betreft de verdeling van de beschikbare stortcapaciteit (71% in de hoofdgeul, 14% in de nevengeulen en 15% aan de plaatranden), benutting van de stortzones (op de kortste afstand van de baggerlocatie) en gebruik van de stortzones bij onvoldoende stortcapaciteit (zoekrichting nu ook oostelijk, stroomopwaarts);
- c. de stortzones zijn geactualiseerd (twee nieuwe stortzones zijn toegevoegd³ en drie bestaande stortzones afgevoerd⁴);
- d. de bagger- en storttechnieken wijzigen niet (alleen de techniek sproeiponton wordt niet meer gebruikt);
- e. de projectopvolging en het Beslisproces Flexibel Storten blijven behouden (de invulling van de stortstrategie, de criteria uit het protocol voorwaarden en de projectmonitoring zijn geactualiseerd).

Daarnaast zijn de tussentijdse resultaten bekend van de effecten van de toegepaste stortstrategie. Het gaat om de evaluatie van de eerste proefstortingen waarvoor op 13 december 2018 een Wnb-vergunning met kenmerk DGNVLG-NB/18313501 is verleend⁵. De resultaten van deze proefstortingen zijn meegenomen in de nieuwe stortstrategie en de daarop gebaseerde beoordeling van de aanvraag.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteit verwijs ik naar de aanvraag en de bijlagen daarbij.

1.2. Bevoegdheid

Op basis van artikel 1.3, lid 5, van de Wnb en de artikelen 1.2 en 1.3, subonderdelen h en i van het Besluit natuurbescherming ben ik bevoegd om te beslissen op uw vergunningaanvraag.

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

³ Het gaat om de Inloop van Ossensisse en de Put van Hansweert.

⁴ Dat zijn de nevengeul in macrocel 4 (SN41) alsmede de plaatrandzones Hooge Platen Noord in macrocel 1 en Rug van Baarland in macrocel 4.

⁵ Deze vergunning is afgegeven voor de proefstortlocaties Put van Hansweert en Inloop van Ossensisse.

1.3. Vergunningplicht

De aangevraagde activiteit kan, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de betrokken Natura 2000-gebieden, significante gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van die gebieden. Daarom geldt een vergunningplicht op grond van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb.

1.4. Beoordeling van projecten

1.4.1. Project met mogelijk significante gevolgen

De activiteit waarvoor u een vergunning aanvraagt, is een project in de zin van artikel 2.7, lid 2 van de Wnb dat, omdat het, afzonderlijk of in cumulatie met andere plannen of projecten, kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied.

De door u voorgenomen activiteiten – het gaat om het baggeren en verspreiden van bodemmateriaal in de vaargeul van de Westerschelde – zijn te beschouwen als één project, omdat zij onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

1.4.2. Passende beoordeling

Voor een project dat afzonderlijk of in cumulatie kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen, kan alleen een vergunning verleend worden als de aanvrager een PB heeft overgelegd, waaruit zonder redelijke wetenschappelijke twijfel kan worden geconcludeerd dat het project niet zal leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied. Deze moet rekening houden met de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De PB biedt de grondslag voor de vaststelling van de aard en omvang van de gevolgen of de cumulatieve gevolgen en de manier waarop in mitigatie van die gevolgen is voorzien. De met de aanvraag meegezonden PB toetst de effecten aan de instandhoudingsdoelstellingen uit het aanwijzingsbesluit van de Natura 2000-gebieden Westerschelde & Saeftinghe, Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent en Schorren en polders van de Beneden-Schelde.

1.5. Beleid

Scheldeverdrag

In het verdrag van 21 december 2005 tussen de Staat der Nederlanden en het Vlaams Gewest betreffende de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010 Schelde estuarium (Trb. 2005,310), is onder meer vastgelegd dat de vaargeul van de Westerschelde wordt verruimd om een getij-onafhankelijke vaart mogelijk te maken voor schepen met een diepgang van 13,10 meter en dat deze vaargeul zal worden onderhouden. Dat houdt in dat hiervoor een minimale diepgang van -14,5 meter LAT (Lowest Astronomical Tide) nodig is.

Langetermijnvisie 2030

Op 18 januari 2001 heeft de Technische Schelde Commissie de Langetermijnvisie vastgesteld en vervolgens aangeboden aan de betrokken ministers in Vlaanderen en Nederland. In de visie die reikt tot 2030, spelen drie functies een hoofdrol: veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid. Bij het schetsen van een toekomstbeeld is zo goed mogelijk rekening gehouden met de wisselwerking tussen deze functies. Het is met andere woorden een integrale visie geworden, die

bestaat uit drie delen: een situatieschets voor de korte termijn, een streefbeeld voor 2030 en een ontwikkelingsschets voor de middellange termijn.

DGNVLG / 21229326

Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium

Nederland en Vlaanderen werken samen aan een duurzame toekomst van het Schelde-estuarium. Hiervoor is een strategische verkenning uitgevoerd: de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium. Deze vormt de basis voor alle besluiten over veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid van het estuarium. De afspraken zijn vastgelegd in het Scheldeverdrag van 21 december 2005 (Trb. 2005, 310). Op basis hiervan zijn door zowel Vlaanderen als Nederland (politieke) besluiten genomen over wensen en mogelijke maatregelen met betrekking tot de veiligheid, de toegankelijkheid en de natuurlijkheid van het Schelde-estuarium.

2. BEOORDELING

2.1 Afbakening

Gebied

Het baggeren en verspreiden van bodemmateriaal in de vaargeul van de Westerschelde vindt plaats in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe.

Gevolgen

Voor de beoordeling van de gevolgen inventariseert de PB welke in redelijkheid denkbare typen effecten kunnen optreden. Dit zijn:

- Direct ruimtebeslag;
- Morfologische veranderingen en veranderingen in de waterbeweging;
- Vertroebeling;
- Verstoring boven water (visueel);
- Verstoring onder water (geluid);
- Atmosferische depositie.

Natuurwaarden

De natuurwaarden die door de genoemde gevolgen beïnvloed kunnen worden, zijn:

Natura 2000-gebied Westerschelde en Saeftinghe

- Habitattypen: H1110 Permanent overstromde zandbanken, H1130 Estuaria, H1140 Slik- en zandplaten, H1310 Zilte pionierbegroeiingen, H1320 Slijkgrasvelden, H1330 Schorren en zilte graslanden, H2110 Embryonale duinen, H2130 Grijze duinen, H2160 Duindoornstruwelen en H2190 Vochtige duinvalleien;
- Habitatrichtlijnsoorten: H1014 Nauwe korfslak, H1095 Zeeprk, H1099 Rivierprk, H1103 Fint, H1351 Bruinvis, H1365 Gewone zeehond, H1366 Grijze zeehond en H1903 Groenknolorchis;
- Vogelrichtlijnsoorten
 - Broedvogels: kustbroedvogels (A132 Kluut, A137 Bontbekplevier, A138 Strandplevier, A176 Zwartkopmeeuw, A191 Grote stern, A193 Visdief en A195 Dwergstern) en moerasbroedvogels (A081 Bruine kiekendief en A272 Blauwborst);

- Niet-Broedvogels: steltlopers (A130 Scholekster, A132 Kluut, A137 Bontbekplevier, A138 Strandplevier, A140 Goudplevier, A141 Zilverplevier, A142 Kievit, A143 Kanoet, A144 Drieteenstrandloper, A149 Bonte strandloper, A157 Rosse grutto, A160 Wulp, A161 Zwarte ruiter, A162 Tureluur, A164 Groenpootruiter en A169 Steenloper), viseters (A005 Fuut, A026 Kleine zilverreiger, A034 Lepelaar en A069 Middelste zaagbek), eenden/ganzen/zwanen (A041 Kolgans, A043 Grauwe gans, A048 Bergeend, A050 Smient, A051 Krakeend, A052 Wintertaling, A053 Wilde eend, A054 Pijlstaart en A056 Slobeend) en roofvogels (A075 Zeearend en A103 Slechtvalk).

Natura 2000-gebied Schelde- en Durme-estuarium tussen de Nederlandse grens en Gent

- Habitattypen: H1130 Estuaria;
- Habitatrichtlijnsoorten: H1099 Rivierprik en H1103 Fint.

Natura 2000-gebied Schorren en polders van de Beneden-Schelde

- Habitatrichtlijnsoorten: H1099 Rivierprik en H1103 Fint;
- Vogelrichtlijnsoorten
 - Niet-Broedvogels: Wintertaling, Bergeend, Kleine zwaan, Lepelaar, Slobeend, Pijlstaart, Krakeend, Kamphaan, Kluut, Goudplevier, Grauwe gans, Smient, Kolgans, Blauwe kiekendief, Kokmeeuw en Waterrietzanger.

De beschermde waarden en de relevante instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Nederlandse Natura 2000-gebied staan vermeld op www.rijksoverheid.nl/Inv ('Onderwerpen' > 'Natuur en Biodiversiteit' > 'Natura 2000'). De beschermde waarden en relevante instandhoudingsdoelstellingen van de Belgische Natura 2000-gebieden zijn vermeld op <https://natura2000.vlaanderen.be> ('natura-2000-gebieden').

Conclusie afbakening

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied en de inventarisatie van mogelijke gevolgen van het project op de natuurwaarden in de PB op een juiste wijze hebben plaatsgevonden.

2.2 Mogelijke effecten en mitigatie

Hieronder volgt mijn beoordeling van de effectenanalyse zoals die is neergelegd in de PB.

2.2.1 Habitattypen

Direct ruimtebeslag

De PB concludeert dat de voorgenomen stortstrategie met betrekking tot de effectgroep 'direct ruimtebeslag door bedekking en omwoelen' geen negatieve gevolgen zal hebben voor het realiseren van de instandhoudingsdoelen (behoud of uitbreiding) van de buitendijkse habitattypen in het Habitatrichtlijngebied, met name de permanent overstroomde zandbanken (H110B), estuaria (H1130), slik- en zandplaten (H1140B) en de schorren en pionierszones (H1310A+B, H1320 en H1330A), omdat effecten van direct ruimtebeslag als gevolg van plaatrandstortingen op bodemdieren in de aangevraagde stortstrategie ten

opzichte van de huidige situatie kunnen worden uitgesloten en er geen effect van de voorgenomen activiteit verwacht wordt op de mortaliteit van vissen zodat er ook geen doorwerking zal zijn naar visetende soorten en de hogere trofische niveaus.

DGNVLG / 21229326

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van mening dat het storten van bodemmateriaal langs de plaatranden niet betekent dat de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken habitattypen in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe niet langer gehaald kunnen worden. Ik stel daarbij vast dat de voorgestelde stortlocaties ten opzichte van de huidige stortlocaties in oppervlakte zijn gereduceerd. Er wordt nu alleen nog in het sublitoraal gestort, waarvan vrijwel geheel in het hoogdynamische gedeelte.

Morfologische veranderingen en veranderingen in de waterbeweging

De PB concludeert dat de oppervlaktes van de estuariene ecotopen (onder andere slikken, schorren, platen, ondiep subtidaal) niet noemenswaardig wijzigen ten opzichte van de huidige situatie, ook de stroomsnelheden niet wezenlijk wijzigen en er voor geen van de stortzones zodanige effecten voor morfologie optreden dat het areaal van het habitatype H1130 (Estuaria), H1110B (Permanent overstroomde zandbanken, Noordzeekustzone), H1140B (Slik- en zandplaten, Noordzeekustzone), H1320 (Schorren met Slijkgras), H1330B (Schorren en zilte graslanden, buitendijks) of het meergeulenstelsel negatief worden beïnvloed. De PB concludeert verder dat de stroomsnelheden niet wezenlijk wijzigen, ook de getijdeslag in het estuarium niet negatief wordt beïnvloed ten gevolge van de voorgenomen stortstrategie, er dus geen verschuiving zal optreden van hoogdynamische- naar laagdynamische habitats en omgekeerd, en voor geen van de stortzones zodanige effecten van de waterbeweging optreden dat het areaal en de kwaliteit van de hiervoor genoemde habitattypen of het meergeulenstelsel negatief wordt beïnvloed.

Ik onderschrijf beide conclusies en ben van oordeel dat het storten van bodemmateriaal op de plaatranden, in de nevengeulen en in de hoofdgeul van de Westerschelde geen belemmering vormt voor het kunnen realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken habitattypen in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe. Ik teken daarbij aan dat voor de habitattypen H1130 Estuaria en H1330 Schorren en graslanden een dubbele verbeterdoelstelling is geformuleerd (uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit), terwijl op het habitatype H1310 Zilte pionierbegroeiingen alleen een verbeterdoel voor wat betreft uitbreiding van het oppervlakte van toepassing is. Ik stel verder vast dat het systeem van de Westerschelde (vooral H1130) in een slechte staat van instandhouding verkeert en dat er sprake is van een achteruitgang qua oppervlak van enkele habitattypen (met name H1330). Ik stel echter ook vast dat het Beslisproces Flexibel Storten voldoende handvatten biedt om bij te sturen door middel van aanpassing van de stortstrategie, zowel qua stortmethode alsook voor wat betreft de hoeveelheid te storten bodemmateriaal of het benutten van een andere stortlocatie.

Vertroebeling

DGNVLG / 21229326

H1130 Estuaria

De PB concludeert dat effecten op de kwaliteitskenmerken als primaire productie en kenmerkende soorten van habitatype H1130 uitgesloten zijn, gezien de wijzigingen van minder dan 0,5% in gehalte zwevend stof ten gevolge van de voorgenomen stortstrategie⁶, de korte duur van vertroebeling en de beperkte reikwijdte. Negatieve effecten voor de primaire productie door de bijkomende tijdelijke en lokale vertroebeling ontbreken. Significante effecten op bodembewonende filter-feeders (zoals het nonnetje en de platte slijkgaper) en de daarop prederende organismen in de Westerschelde zijn uitgesloten vanwege de geringe, lokale en tijdelijke verhoging van de concentratie aan slib alsmede gezien hun vermogen om zich hieraan aan te passen.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van mening dat het storten van sediment niet daartoe leidt dat de instandhoudingsdoelstellingen Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit van het habitatype H1130 Estuaria in de Natura 2000-gebieden Westerschelde & Saeftinghe en Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent niet meer gehaald kunnen worden. Wederom geldt mijn oordeel met inachtneming van eerder gemaakte opmerkingen over de staat van instandhouding van voornoemd habitatype respectievelijk het systeem van de Westerschelde en de bijsturingmogelijkheden in het kader van het Beslisproces Flexibel Storten.

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken habitattypen is uit te sluiten.

Om te waarborgen dat er geen negatieve effecten van het baggeren en storten van bodemmateriaal op deze habitattypen plaatsvinden, verbind ik aan de vergunning nadere voorschriften (voorschriften 10 tot en met 22).

2.2.2. Habitatrictlijnsoorten

Direct ruimtebeslag

H1095 Zeeprik, H1099 Rivierprik en H1103 Fint

De PB concludeert dat effecten van direct ruimtebeslag op in de Westerschelde voorkomende trekvisserij bij voorbaat uit te sluiten zijn, omdat de oppervlakte van de stortpolygoon wordt verkleind (minder ondiepere zones dicht bij de plaatranden), de stortzones vrijwel geheel in het hoogdynamisch sublitoraal gesitueerd zijn en dergelijke hoogdynamische gebieden niet geschikt zijn voor opgroeiende vis zodat een direct effect van plaatrandstortingen op de mogelijke kraam- en kinderkamerfunctie van de Westerschelde uit te sluiten is waar deze drie vissoorten bovendien de Westerschelde momenteel niet als kraam- en kinderkamer gebruiken.

⁶ Een vergelijking tussen de voorgenomen stortstrategie en de huidige stortstrategie levert op dat de slibwaarden in het westelijk deel van de Westerschelde een afname van 0.08mg/l zwevend stof laten zien en in het centrale en oostelijk deel van de Westerschelde een toename van 0.1mg/l zwevend stof.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van oordeel dat het storten van bodemmateriaal geen belemmering vormt om de instandhoudingsdoelstelling Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie van Zeeprik, Rivierprik en Fint in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe te kunnen halen. Aangezien het storten geen nadelig effect heeft op de kraamgebieden van deze drie trekvissen zijn er ook geen belemmeringen voor de beoogde uitbreiding van de populatie van voornoemde drie vissoorten. Bovendien is als mitigerende maatregel voorgesteld dat in de nevengeulen niet uit varende schepen wordt gestort.

Vertroebeling

H1095 Zeeprik, H1099 Rivierprik en H1103 Fint

De PB concludeert dat een barrièrewerking op de betrokken trekvissen door vertroebeling als gevolg van het storten van gebaggerd materiaal in de Westerschelde niet aan de orde is en significant negatieve effecten dan ook worden uitgesloten, omdat alle soorten trekvissen die door het Schelde estuarium trekken, vertrouwd zijn met hoog fluctuerende achtergrondconcentratie in de Westerschelde en, nog substantiëler, de hogere concentraties gesuspendeerd sediment in de Zeeschelde. Hierdoor zal de geringe mate van vertroebeling door een verhoogde concentratie aan slib (minder dan 0,5% van de achtergrondwaarde) als gevolg van de voorgenomen stortstrategie een verwaarloosbare barrièrewerking teweegbrengen voor vissen die van nature in het Schelde estuarium kunnen leven.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van mening dat het storten van sediment het kunnen halen van de instandhoudingsdoelstellingen van de drie soorten trekvissen in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe alsmede in beide betrokken Belgische Natura 2000-gebieden waar het gaat om de instandhoudingsdoelstelling van Rivierprik en Fint, niet in de weg staat. Dat geldt nadrukkelijk ook voor het deel van de instandhoudingsdoelstelling die ziet op uitbreiding van de populatie van de drie trekvissen in de Westerschelde en de dubbele verbeterdoelstelling voor oppervlakte en kwaliteit van het leefgebied van beide trekvissen in de Belgische Natura 2000-gebieden.

H1351 Bruinvis, H1365 Gewone zeehond en H1366 Grijze zeehond

De PB concludeert dat de stortactiviteiten geen significant negatieve effecten kunnen hebben op de drie zeezoogdieren gezien de beperkte, lokale en tijdelijke verhoging van het sedimentgehalte in de waterkolom en omdat zeezoogdieren zoals Bruinvis, Gewone zeehond en grijze zeehond kunnen omgaan met wisselende vertroebeling in het waterlichaam aangezien ze voor het foerageren minder afhankelijk zijn van hun zicht; bruinvissen gebruiken vooral hun gehoor voor communicatie en foerageren.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van oordeel dat het vertroebelingseffect van de stortactiviteit geen belemmering vormt voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstelling van de drie zoogdiersoorten in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe. Dit geldt ongeacht de verbeteropgave voor de kwaliteit van het leefgebied van de Gewone zeehond. De geringe, lokale en

tijdelijke verhoging van het slibgehalte in de waterkolom is geen belemmerende factor voor het realiseren van de hiervoor genoemde kwaliteitsverbetering.

DGNVLG / 21229326

Verstoring boven water

H1365 Gewone zeehond en H1366 Grijze zeehond

De PB concludeert dat geen negatieve effecten verwacht worden van de boven water verstoring voor zeehonden ten opzichte van de huidige situatie, omdat de aantallen zeehonden voor de Grijze zeehond en de Gewone zeehond een stabiele trend respectievelijk een stijgende trend kennen, de verstoring door de huidige stortactiviteiten geen negatieve impact heeft op het gebruik van de Hoge Platen, de Middelpaat en de Zimmermanplaat door zeehonden, de geplande activiteiten ter hoogte van deze platen (als vaste lig- en rustplaatsen voor zeehonden in de Westerschelde) een voortzetting van de huidige stortactiviteiten betreffen en zelfs afnemen door het lager stortvolume buiten de vaargeul. Bovendien worden zeehonden niet verstoord door op korte afstand langs varende schepen vanwege gewenning aan de drukke vaarroute en zijn de locaties met de hoogste aantallen zeehonden buiten de 1.200 meter verstoringzone van de vaargeul gelegen.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van mening dat visuele verstoring van zeehonden door de stortactiviteiten niet betekent dat de instandhoudingsdoelstellingen van Gewone zeehond en Grijze zeehond in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe niet meer gehaald kunnen worden. Dit geldt eens te meer gezien de hierboven aangehaalde positieve trend voor beide soorten zeehonden en ongeacht de verbeteropgave (verbetering kwaliteit leefgebied) voor Gewone zeehond die door de stortactiviteit niet in gevaar komt. Ik teken verder aan dat zeehonden gedurende de werp- en ruiperiode gevoelig zijn voor verstoring. Dit wordt echter ondervangen door de voorgestelde en ook in de huidige situatie al geldende mitigerende maatregel voor het aanhouden van een afstand van 1.200 meter voor de Gewone zeehond. Deze mitigerende maatregel geldt in het vervolg ook voor de Grijze zeehond.

Verstoring onder water

Zeehonden en trekvissen

De PB concludeert dat significante effecten als gevolg van extra onderwatergeluid op zeezoogdieren en trekvissen uitgesloten zijn, omdat zeehonden en trekvissen op tijdstippen dat verstoring optreedt, de nabije omgeving van de geplande activiteiten gedurende korte perioden zullen mijden, het leefgebied van de betrokken zeezoogdieren en trekvissen naast de gehele Westerschelde ook delen van de Zeeschelde en de Noordzeekustzone en, in geval van zeehonden, ook de Waddenzee beslaat, de zeehondenpopulaties in het Deltagebied, ook in de Westerschelde, toenemen, het baggeren, de vaarroutes en deels ook het storten binnen bestaande scheepvaartroutes plaatsvinden waardoor al verstoring door onderwatergeluid optreedt, en het niet waarschijnlijk wordt geacht dat tijdelijk doofheid (Temporal Threshold Shift, TTS) of permanente doofheid (Permanent Threshold Shift, PTS) op zal treden.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van oordeel dat onderwatergeluid ten gevolge van het baggeren, transporteren en storten van bodemmateriaal geen

belemmering vormt voor het halen van de instandhoudingsdoelstellingen voor zeezoogdieren en trekvisserij in het Nederlandse Natura 2000-gebied Westerschelde & Saefthinghe respectievelijk de Belgische Natura 2000-gebieden Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent en Schorren en polders van de Beneden-Schelde.

DGNVLG / 21229326

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken habitatrichtlijnsoorten is uit te sluiten.

Om te waarborgen dat er geen negatieve effecten van het storten van bodemmateriaal op deze habitatrichtlijnsoorten plaatsvinden, verbind ik aan de vergunning nadere voorschriften (voorschriften 23 en 28 tot en met 32).

2.2.3. Vogelrichtlijnsoorten

Broedvogels

Vertroebeling

Grote stern, Visdief en Dwergstern

De PB concludeert dat een effect van vertroebeling op de populatie broedende Grote stern, Dwergstern en Visdief uit te sluiten is. De wijzigingen in zwevend stof ten gevolge van de voorgenomen stortstrategie zijn minder dan 0,5% van de achtergrondconcentratie. Er worden geen noemenswaardige effecten op het lokale vangstsucces van zichtjagers verwacht. Daarbij is het foerageergebied van de drie genoemde broedende zichtjagers vrij groot (voor visdieven bijvoorbeeld bedraagt de maximale foerageerafstand tussen de 5 en 10 kilometer), bij een slibpluim van maximaal 500 meter gedurende een aantal getijdencycli een zeer klein deel van het foerageergebied troebeler is dan normaal, voor dwergsternen met een actieradius van circa 3 kilometer ook dichtbij de broedlocaties voldoende foerageergebied beschikbaar blijft en grote sterns die grote vliegafstanden (tot meerdere tientallen kilometers) afleggen, niet worden beïnvloed door de beperkte, lokale en tijdelijke vertroebeling in de Westerschelde.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van mening dat de instandhoudingsdoelstelling Behoud omvang en kwaliteit leefgebied als bijdrage aan de draagkracht voor de populatie van het Deltagebied van ten minste 6.200 paren (Grote stern), 6.500 paren (Visdief) en 300 paren (Dwergstern) van de drie broedvogels in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saefthinghe onverminderd gehaald kunnen worden.

Verstoring boven water

Kustbroedvogels (onder meer Bontbekplevier en Strandplevier)

De PB concludeert dat de visuele verstoring van kustbroedvogels afneemt ten opzichte van de huidige situatie, omdat in de voorgenomen stortstrategie het stortvolume voor stortvak SN31 aanzienlijk afneemt (dat is met bijna 1 miljoen m³ per jaar; de stortlocatie wijzigt niet ten opzichte van de huidige situatie), de broedlocatie te Borssele op circa 50 meter van het stortvak SN31 ligt, hier ondanks eerdere stortingen broedgevallen van de Bontbekplevier zijn geweest en

andere broedlocaties verder weg liggen (circa 380 voor de broedlocatie Veerhaven-Waarde) of door ligging binnendijks door de zeedijk voor verstoring zijn afgeschermd.

DGNVLG / 21229326

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van oordeel dat visuele verstoring door het storten van bodemmateriaal geen belemmering vormt voor het halen van de instandhoudingsdoelstelling Behoud omvang en kwaliteit leefgebied als bijdrage aan de draagkracht voor de populatie van het Deltagebied van ten minste 100 paren (Bontbekplevier) respectievelijk 220 paren (Strandplevier) in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saefthinghe. Ik stel vast dat met de bovenaan blz. 125 van de PB voorgestelde mitigerende maatregel verstoring van broedvogels uitgesloten is.

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de genoemde broedvogels is uit te sluiten.

Om te waarborgen dat er geen negatieve effecten van het storten van bodemmateriaal op deze broedvogels plaatsvinden, verbind ik aan de vergunning nadere voorschriften (voorschriften 23, 27 en 29 tot en met 32).

Niet-Broedvogels

Vertroebeling

Fuut en Middelste zaagbek

De PB concludeert dat de beperkte, lokale en tijdelijke toename van het slibgehalte als gevolg van het storten van het gebaggerde materiaal in de Westerschelde bij de relatief hoge achtergrondwaarden in de Westerschelde slechts zal kunnen leiden tot een zeer kleine afname van het vangstsucces voor deze soorten, aangezien futen en middelste zaagbekken zich ophouden langs de kust, beide soorten in zeer lage aantallen in de Westerschelde voorkomen en er bovendien voldoende uitwijkmogelijkheden zijn om te foerageren in gebieden waar de vertroebeling op dat moment het vangstsucces niet beperkt.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van mening dat het storten van baggermateriaal in de Westerschelde geen belemmering vormt voor het halen van de instandhoudingsdoelstelling Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 100 vogels (Fuut) respectievelijk 30 vogels (Middelste zaagbek) – seizoensgemiddelde – in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saefthinghe.

Verstoring boven water

Kustvogels (met name steltlopers)

De PB concludeert dat het totale oppervlak aan laag dynamisch litoraal gebied (het potentiële foerageergebied voor steltlopers) dat verstoord wordt, verwaarloosbaar is, omdat de daadwerkelijke verstoring slechts een deel van de oppervlakte potentieel verstoord gebied bedraagt aangezien niet alle stortlocaties tegelijk worden gebruikt en een deel (37%) binnen de bestaande verstoringscontour van de vaargeul valt.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van oordeel dat verstoring van steltlopers het realiseren van de instandhoudingsdoelstelling Behoud omvang en kwaliteit met een draagkracht voor een populatie van een per soort verschillend aantal vogels (seizoensgemiddeld) van de betrokken niet-broedvogels in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe niet in de weg staat. Ik teken daarbij aan dat met de inzet van de bovenaan blz. 126 van de PB voorgestelde mitigerende maatregel verstoring van foeragerende steltlopers voorkomen wordt.

Visetende vogels (Fuut, Middelste zaagbek, Lepelaar en Kleine zilverreiger)

De PB concludeert dat de kans op verstoring afneemt ten opzichte van de bestaande situatie, omdat de activiteiten buiten de hoofdgeul afnemen, de meeste visetende vogels een groot foerageergebied hebben en minder gevoelig zijn voor verstoring door scheepvaart, in geval van verstoring zij al duikende kunnen uitwijken naar andere foerageerlocaties en het effectief opvliegen ten gevolge van de bagger- en stortactiviteiten niet verwacht wordt vanwege de voorspelbaarheid van de activiteiten, en omdat de verstoring van korte duur en niet permanent aanwezig is.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van mening dat visuele verstoring van foeragerende niet- broedvogels geen beletsel vormt om de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken visetende vogels van het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe te kunnen halen. Ik heb er goede notie van genomen dat de betrokken visetende vogels een stabiele of positieve trend kennen.

Roofvogels (Bruine kiekendief⁷, Zeearend en Slechtvalk)

De PB concludeert dat effecten van verstoring op foeragerende roofvogels worden uitgesloten, omdat de duur van verstoring beperkt is, de oppervlakte van potentieel verstoord gebied van de Bruine kiekendief beperkt is, de betrokken soorten beperkt gevoelig (Slechtvalken en Zeearend) respectievelijk niet gevoelig zijn voor verstoring (Bruine kiekendief), en ook het potentieel verstoorde areaal voor Zeearend te verwaarlozen is vanwege de beschikbaarheid van in feite de gehele Westerschelde als (potentieel) geschikt leefgebied. Bovendien is er, door de reeds aanwezige scheepvaartactiviteit in en rondom de vaargeul, gewinning opgetreden.

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van oordeel dat het niet kunnen halen van de instandhoudingsdoelstelling Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor de populatie van ten minste 20 paren van Bruine kiekendief en de instandhoudingsdoelstelling Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2 vogels (Zeearend) respectievelijk 8 vogels (Slechtvalk) – seizoensgemiddeld – in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe niet aan de orde is.

⁷ De soort is aangewezen als broedvogel, beide andere roofvogels als niet-broedvogel in de Westerschelde.

Ruiende vogels (met name Bergeend)

De PB concludeert dat er een beperkte verstoring van bergeenden door de activiteit kan optreden. Er wordt op blz. 129 van de PB een mitigerende maatregel voorgesteld voor de kwetsbare periode van de bergeend (de ruiperiode).

DGNVLG / 21229326

Ik onderschrijf deze conclusie en ben van mening dat de activiteit met de voorgestelde mitigerende maatregel geen belemmering vormt voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstelling Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 4.500 vogels (seizoensgemiddelde) van Bergeend in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe. Dit geldt eens temeer vanwege de goede staat van instandhouding van de Bergeend in de Westerschelde en gezien de positieve trend van de populatie van deze niet-broedvogelsoort.

Rustende vogels op hoogwatervluchtplaatsen⁸

De PB concludeert dat relevante verstoring van rustende vogels uitgesloten wordt, omdat de verstoringzone van 500 meter voor vogels voor activiteiten buiten de vaargeul nagenoeg niet overlapt met belangrijke hoogwatervluchtplaatsen (hierna: hvp's) zoals Hooge Platen, Plaat van Baarland en Kop van Ossensisse. De PB concludeert tevens dat effecten op rustende vogels op hvp's gelegen nabij de stortvakken SH41 en SN51⁹ verwaarloosbaar zijn, omdat de activiteiten nabij stortvak SH41 nagenoeg niet wijzigen (de capaciteit neemt met 0,2 miljoen m³ per jaar toe) en de activiteiten ter hoogte van stortvak SN51 aanzienlijk afnemen (daling capaciteit met 1,4 miljoen m³ per jaar).

Ik onderschrijf beide conclusies en ben van oordeel dat de visuele verstoring van de hvp's door de stortactiviteiten geen belemmering vormen om de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken niet-broedvogels in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe te kunnen halen. Dit geldt eens te meer gezien de stabiele trend voor de Bonte strandloper, de toenemende trend voor de Drieteenstrandloper en de goede staat van instandhouding voor de Wulp.

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van niet-broedvogels van de drie betrokken Natura 2000-gebieden is uit te sluiten.

Om te waarborgen dat er geen negatieve effecten van het storten van bodemmateriaal op deze niet-broedvogels plaatsvinden, verbind ik aan de vergunning nadere voorschriften (voorschriften 23 tot en met 26 en 29 tot en met 32).

2.3. Stikstofdepositie

Op 26 april 2021 en aanvullend op 16 augustus 2021 heeft een berekening plaatsgevonden met AERIUS Calculator. Het betreft in totaal 7 berekeningen waarbij voor verschillende scenario's van de voorgenomen stortstrategie – dat zijn

⁸ Veel steltlopers waar onder Bonte strandloper en Drieteenstrandloper, alsmede Wulp.

⁹ De hvp's nabij stortvak SH41 worden met name in de winter gebruikt door onder meer Bonte strandloper en Drieteenstrandloper. De hvp's nabij stortvak SN51 worden jaarrond gebruikt door met name de Wulp.

het basisscenario en drie worst case scenario's – een verschilberekening is gemaakt met het uitgangsscenario, zijnde de qua stikstofdepositie vergunde situatie in 2013. De verschillende scenario's zonder en met toepassing van mitigerende maatregelen en de op basis hiervan gemaakte berekeningen worden hieronder nader beschouwd.

DGNVLG / 21229326

Effecten op Nederlandse Natura 2000-gebieden

Het basisscenario gaat uit van het totale gemiddeld jaarlijkse baggervolume van 11,7 miljoen m³ (gelijk aan het in de vorige vergunning toegestane gemiddelde jaarlijkse volume), spreiding van stortvolumes volgens de aangevraagde volumes per stortzone en een optimalisering van de vaarroutes door een herschikking van de bagger-stortrelaties volgens de methode zoals uitgelegd in Bijlage 1 bij de PB. De berekening voor het basisscenario laat een verschil van +0,06 mol N/ha/j zien voor Westerschelde & Saeftinghe en 0,00 mol N/ha/j op (bijna) overbelaste hexagonen. Voor de overige Natura 2000-gebieden is het verschil tussen situatie 1 (de huidige stortstrategie) en situatie 2 (de beoogde stortstrategie) berekend op 0,00 mol N/ha/j tot -0,01 mol N/ha/j en een verschil van -0,01 mol N/ha/j op (bijna) overbelaste hexagonen.

Naast het basisscenario zijn drie worst case scenario's onderzocht.

1. Het eerste worst case scenario gaat uit van een hoger baggervolume in macrocel 1 van jaarlijks 1,15 miljoen m³. De berekening voor dit eerste worst case scenario heeft als uitkomst een verschil van +0,05 mol N/ha/j voor Westerschelde & Saeftinghe en 0,00 mol N/ha/j op (bijna) overbelaste hexagonen. Voor de overige Natura 2000-gebieden is er een verschil van 0,00 mol N/ha/j respectievelijk -0,01 mol N/ha/j tot -0,02 mol N/ha/j en een afname van 0,01 mol N/ha/j op (bijna) overbelaste hexagonen.
2. In het tweede worst case scenario wordt het voorziene stortvolume in het geval dat stortvak SH61 niet gebruikt kan worden, verdeeld over de omliggende stortzones. Hierdoor neemt de totale vaarafstand toe. De berekening voor dit tweede worst case scenario geeft voor Westerschelde & Saeftinghe een verschil tussen situatie 1 en situatie 2 aan van +0,11 mol N/ha/j en 0,03 mol N/ha/j op (bijna) overbelaste hexagonen. Het verschil voor de overige Natura 2000-gebieden is berekend op 0,00 mol N/ha/j tot -0,01 mol N/ha/j en een verschil van 0,00 mol N/ha/j op (bijna) overlaste hexagonen.
3. Het derde worst case scenario gaat uit van het benutten van de volledige tabel met alternatieve stortruimtes indien stortvakken waar onder SH61 niet meer bruikbaar zijn. De berekening voor dit derde worst case scenario geeft aan dat het verschil voor Westerschelde & Saeftinghe +0,34 mol N/ha/j is en 0,07 mol N/ha/j op (bijna) overbelaste hexagonen. Het verschil tussen de beoogde situatie en de huidige situatie varieert voor de overige Natura 2000-gebieden van +0,06 mol N/ha/j tot 0,00 mol N/ha/j.

Omdat de worst case scenario's leiden tot meer stikstofdepositie – over het geheel en op (bijna) overbelaste hexagonen – in de toekomstige situatie ten opzichte van de huidige situatie, zijn volgens de PB mitigerende maatregelen nodig. Het gaat om de volgende vier situaties waarin mitigerende maatregelen worden ingezet:

- a. Bij een stortvolume van meer dan 0,8 miljoen m³ per jaar in macrocel 1 wordt afgezien van de stortmethode rainbowen en in plaats daarvan het totale

- bagervolume in de stortzone aan Hooge Platen West gestort door middel van de stortmethode kleppen;
- b. Bij een bagervolume van meer dan 0,9 miljoen m³ per jaar in macrocel 1 wordt met de inzet van emissie-arme voertuigen – Ultra-Low Emission Vehicles (hierna: ULEV) – een emissiereductie van 49% gerealiseerd.
- c. Indien het stortvak SH61 niet kan worden benut wordt ULEV ingezet waarmee een emissiereductie van 5% wordt bereikt.
- d. Indien alternatieve stortruimte wordt aangevraagd en toegekend, wordt ULV ingezet, met als doel een emissiereductie van 10,5% te realiseren.

DGNVLG / 21229326

Bovenstaande maatregelen zijn in AERIUS Calculator ingevoerd. Uit de met deze gegevens uitgevoerde berekeningen blijkt dat er weliswaar nog sprake is van een toename van stikstofdepositie op Westerschelde & Saeftinghe in de toekomstige situatie, maar er is geen (atmosferische) stikstofdepositie op (bijna) overbelaste hexagonen.

Op basis van het bovenstaande heb ik de zekerheid verkregen dat de voorgenomen stortstrategie noch in het basisscenario noch in de drie worst case scenario's significant negatieve gevolgen zal hebben voor stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden. Ik onderschrijf dan ook de conclusie van de PB dat de wijziging in stikstofdepositie als gevolg van de gewijzigde stortstrategie, mits de mitigerende maatregelen in acht worden genomen, niet zal leiden tot achteruitgang van enig habitatype of leefgebied (van soorten) van de aanwezige Natura 2000-gebieden.

Om te waarborgen dat er geen stikstofdepositie plaatsvindt op (bijna) overbelaste hexagonen in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe verbind ik aan de vergunning nadere voorschriften (voorschriften 19 tot en met 22).

Effecten op Belgische Natura 2000-gebieden

Volgens de PB laat de AERIUS-rekenmethode het niet toe om voor buitenlandse Natura 2000-gebieden gebiedsdekkende berekeningen uit te voeren. De depositie kan wel worden weergegeven voor de punten die het dichtst bij de uitstootlocaties gelegen zijn. Uit de analyse van de resultaten van de AERIUS-berekening volgt dat de depositie voor alle Vlaamse Natura 2000-gebieden minder is dan 0,8 mol N/ha/j wat neerkomt op minder dan 0,15% van de kritische depositiewaarden (hierna: KDW) van de meest gevoelige vegetatie van het gebied. De analyse geeft tevens aan dat het verschil met de uitgangssituatie (dat is de huidige stortstrategie) 0,00 is voor het Natura 2000-gebied Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent en -0,02 mol N/ha/j respectievelijk -0,01 mol N/ha/j voor 3 andere Natura 2000-gebieden.¹⁰

Op basis van de op 2 mei 2021 door het kabinet van het Vlaams Gewest gegeven nieuwe instructies op grond waarvan stikstofdepositie met een bijdrage van minder dan 1% van de KDW als niet relevant worden beschouwd, stel ik vast dat de voor dit project berekende stikstofdepositie onder vorenbedoelde norm blijft.

¹⁰ Dat zijn Kalmthoutse Heide, Klein en Groot Schietveld alsmede Bossen en heiden van zandig Vlaanderen.

2.4. Cumulatie

Bij vergunningverlening voor een project moet een beoordeling plaatsvinden van de cumulatieve gevolgen als het project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten, significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied. Een vergunning kan alleen verleend worden als het project afzonderlijk of in combinatie met andere projecten geen significante gevolgen heeft.

DGNVLG / 21229326

Ik heb hiervoor al geconcludeerd dat de uitvoering van de voorgenomen activiteit zelfstandig beschouwd, geen significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

De PB geeft aan dat de uitvoering van de activiteiten volgens de voorgenomen stortstrategie, volgens het principe van flexibel storten en met toepassing van de mitigerende maatregelen niet leidt tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe. De PB concludeert dat cumulatieve effecten daarom niet aan de orde zijn en dus niet nader onderzocht zijn.

Ik concludeer dat in de aangeleverde PB een volledige en juiste cumulatietoetsing is uitgevoerd.

2.5. Monitoring en rapportage

De onderhoudswerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd conform de aanvraag, voor zover die niet strijdig zijn met de Wnb-vergunning en de daarin opgenomen voorschriften en beperkingen.

De specie die vrijkomt bij het onderhoud van de vaargeul, wordt gestort in de hoofdgeul, op plaatranden en in nevengeulen. De mogelijke gevolgen van de voorgestelde aanpassingen van het vaargeulonderhoud zijn beoordeeld in de PB behorende bij de aanvraag. Om de ontwikkelingen van het systeem te volgen, is monitoring noodzakelijk. Hiermee kan een 'hand aan de kraan' worden gehouden met als doel om te kunnen bijsturen als er negatieve trends worden gesignaleerd die op termijn zouden kunnen leiden tot negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelstellingen. Het Beslisproces Flexibel Storten is het instrument voor de opvolging en monitoring van activiteiten ten behoeve van het vaargeulonderhoud van de Westerschelde. Monitoring vindt plaats op basis van de hierin aangegeven kwaliteitsparameters.

Het voorgestelde vaargeulonderhoud in de periode 2022-2028 is een voortzetting van het bestaande onderhoud. De monitoring en het Beslisproces Flexibel Storten maakt het volgen van de ontwikkelingen van het systeem mogelijk en voorkomt negatieve effecten van stortingen door aanpassing van de stortactiviteiten.

Gezien de lange looptijd van het project en de daarmee samenhangende noodzaak tot goed documenteren en archiveren van de gemaakte afspraken en onderzoeksresultaten heeft een goed samenhangend monitorings- en evaluatieprogramma een grote meerwaarde. U heeft met uw aanvraag de nota "Projectmonitoring onderhoud Westerschelde 2022-2028" meegezonden. Ik stem in met de door u voorgestelde projectmonitoring.

Anders dan bij de vorige vergunning voor het vaargeulonderhoud van de Westerschelde in de periode 2015-2021 ligt het zwaartepunt van de monitoring op grond van de voorliggende vergunning voor het vaargeulonderhoud van de Westerschelde in de periode 2022-2028 bij de projectmonitoring. Hiervoor is de vergunninghouder van de Wnb-vergunning, zijnde het Vlaams Gewest, Departement Mobiliteit & Openbare Werken, afdeling Maritieme Toegang, de verantwoordelijke instantie.

Voor wat de in het kader van de projectmonitoring aan te leveren rapportages betreft kan naar mijn oordeel worden volstaan met het aanleveren van de jaaroverzichten van de in het voorafgaande kalenderjaar uitgevoerde bagger- en stortactiviteiten en de in dat verband verrichte metingen. Voor de inhoud van de jaaroverzichten verwijs ik naar de gegevens zoals genoemd in tabel 2 op blz. 6 van de nota Projectmonitoring in de kolom "Vergunning aanvrager (MT)".¹¹

De verplichting om monitoring en rapportage uit voeren heb ik opgenomen in de voorschriften 35 tot en met 38 van dit besluit.

Op grond van voorschrift 39 kan ik passende maatregelen nemen, bijvoorbeeld indien de resultaten van de projectmonitoring daartoe naar mijn oordeel aanleiding geven.

2.6 Conclusie

Met de door u uitgevoerde PB, de daarbij behorende rapportages en documenten, de vergunningvoorschriften en mitigerende maatregelen is de zekerheid verkregen dat de activiteit waarvoor de vergunning is aangevraagd, niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden.

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.

3. VOORSCHRIFTEN

Ter bescherming van de in de Natura 2000-gebieden Westerschelde & Saeftinghe, Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent en Schorren en polders van de Beneden-Schelde aanwezige beschermde natuurwaarden, verbind ik aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

Algemeen

1. Deze vergunning staat op naam van het Vlaams Gewest, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, afdeling Maritieme Toegang (hierna: vergunninghouder) of diens rechtsoptvolger.
2. Deze vergunning wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunninghouder of door (rechts)personen die aantoonbaar in opdracht van de vergunninghouder handelen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitaal) exemplaar van deze beschikking, inclusief alle daarbij behorende bijlagen.

¹¹ Afdeling Maritieme Toegang van het Departement Mobiliteit & Openbare Werken.

4. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen zijn aantoonbaar op de hoogte van de inhoud en het doel van deze voorschriften en beperkingen.
5. De vergunde activiteit wordt uitgevoerd zoals de aangegeven in de aanvraag en bijbehorende passende beoordeling en volgens de voorschriften en beperkingen die aan deze vergunning zijn verbonden. Bij eventuele strijdigheid van de aanvraag en de voorschriften en beperkingen van deze vergunning hebben de laatste voorrang.
6. Het voornemen tot het uitvoeren van een activiteit in afwijking van de aanvraag wordt schriftelijk gemeld aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ter attentie van het Cluster Natuurvergunningen (hierna: het bevoegd gezag). Uitvoering ervan kan uitsluitend plaatsvinden na verkregen schriftelijke instemming van of namens het bevoegd gezag. Als zich een incident voordoet, meldt de vergunninghouder dit met alle relevante gegevens onmiddellijk aan het bevoegd gezag. Een incident is in dit geval een onvoorziene gebeurtenis waardoor schade aan de natuurlijke kenmerken in het betrokken beschermde gebied is of kan worden toegebracht, bijvoorbeeld wanneer onbedoeld vrijgekomen schadelijke stoffen een habitatype of habitat- of vogelrichtlijnsoort bedreigen.
7. Als zich een incident voordoet, is de vergunninghouder verplicht eventuele verontreinigingen zo mogelijk direct te verwijderen en de eventueel opgetreden schade voor zover mogelijk te herstellen, zulks ter beoordeling van het bevoegd gezag.
8. De vergunninghouder volgt de aanwijzingen op die het bevoegd gezag geeft.
9. Alle correspondentie met betrekking tot deze vergunning kan per reguliere post of per e-mail (wetnatuurbescherming@minlnv.nl) worden gedaan.

Nadere inhoudelijke voorschriften

Uitvoering onderhoudsbaggerwerkzaamheden

10. De baggerwerkzaamheden en het storten van de specie moeten worden uitgevoerd op de wijze en met de technieken zoals aangegeven in paragraaf 3.3 van de passende beoordeling.
11. In de nevengeulen in de Westerschelde wordt niet vanuit varende schepen gestort om de verspreiding van specie en daarmee de bedelving van bodemdieren te beperken.

Stortstrategie

12. De toegestane hoeveelheid te storten en/of toe te passen specie die vrijkomt bij de onderhoudsbaggerwerkzaamheden, bedraagt gemiddeld 11,7 miljoen m³ in situ per jaar. Dit komt overeen met maximaal 81,9 miljoen m³ voor de looptijd van de vergunning (zie voorschrift 42).
13. Het storten gebeurt op de kortste afstand van de baggerlocatie binnen de macrocel waarvan het bodemmateriaal afkomstig is, waarbij eerst de stortlocatie(s) in de hoofdgeul, vervolgens aan de plaatranden en ten slotte in de nevengeulen worden benut. Indien de capaciteit binnen de macrocel niet toereikend is, wordt gestort in de eerstvolgende macrocel dan wel – in uitzonderlijke gevallen – de tweede macrocel stroomafwaarts of stroomopwaarts gelegen. Richtlijnen hiervoor worden gegeven in het tweemaandelijks Overleg Flexibel Storten.

14. Het storten van de baggerspecie dient te geschieden volgens de verdeling en stortcapaciteit als genoemd in onderstaande tabel 1.

DGNVLG / 21229326

Macrocel 1	7,0	7,7	0,0
Macrocel 3	0,0	3,5	10,5
Macrocel 4	0,0	0,0	21,7
PvH	0,0	0,0	10,5
Macrocel 5	5,25	0,0	8,75
Macrocel 6	0,0	0,0	3,5
Macrocel 7	0,0	0,0	3,5

Tabel 1: Verdeling stortcapaciteit in miljoen m³ (in situ) voor de vergunningperiode

15. Bij de bovenstaande tabel dient rekening gehouden te worden met het volgende bijkomende voorschrift. De maximale jaarlijks te storten hoeveelheden in de nevengeulen zijn:
 Macrocel 1: 1,5 miljoen m³ in situ.
 Macrocel 3: 1,0 miljoen m³ in situ.
 Macrocel 5: 0,2 miljoen m³ in situ.
 Macrocel 6: 0,4 miljoen m³ in situ.
16. Van de stortcapaciteiten genoemd in de voorschriften 14 en 15 kan worden afgeweken onder de voorwaarden zoals opgenomen in bijlage 5 van de passende beoordeling ('Protocol voorwaarden voor flexibel storten') en na het doorlopen van het Beslisproces Flexibel Storten zoals opgenomen in de bijlage van de aanvraag ('Passende beoordeling') op pagina 37 en 38 onder het hoofd 'Beslisproces Flexibel Storten'.
17. Het protocol en beslisproces blijven gelden gedurende de gehele looptijd van deze vergunning. Wijzigingen zijn slechts mogelijk na vooraf verkregen schriftelijke toestemming van of namens het bevoegd gezag.
18. In voorkomend geval wordt de verdeling van de stortcapaciteit zoals genoemd in voorschrift 14 bijgestuurd, binnen de maximale ruimte voor het flexibel storten. De maximale ruimte voor flexibel storten wordt weergegeven in onderstaande tabel 2.

	Maximale ruimte flexibel storten voor zeven jaar (miljoen m ³)		
			Maximum hoofdgeul
Macrocel 1	7,0	10,5	0,0
Macrocel 3	0,0	7,0	14,0
Macrocel 4	0,0	0,0	25,2
PvH	0,0	0,0	14,0
Macrocel 5	6,3	1,4 ¹²	14,7
Macrocel 6	0,0	2,8 ¹³	8,4
Macrocel 7	0,0	0,0	5,6

¹² Voorwaardelijk volgens Protocol voorwaarden voor flexibel storten

¹³ Idem

Tabel 2: Ruimte flexibel storten in miljoen m³ (in situ) voor de vergunningperiode

De in voorschrift 15 weergegeven maximale jaarlijks te storten hoeveelheden in de nevengeulen zijn hierbij ook van toepassing.

Stikstofdepositie

19. Indien in een bepaald uitvoeringsjaar het baggervolume in macrocel 1 meer dan 0,8 miljoen m³ per jaar is, wordt in dat uitvoeringsjaar de storttechniek rainbowen niet toegepast in de stortzone aan Hooge Platen West en wordt het totale stortvolume in de stortzone HPW gestort door middel van de stortmethode kleppen.
20. Indien in een bepaald uitvoeringsjaar het baggervolume in macrocel 1 meer dan 0,9 miljoen m³ per jaar is, moet in dat uitvoeringsjaar 49% emissiereductie worden gerealiseerd op het baggervolume boven 0,9 miljoen m³ per jaar in macrocel 1, inclusief de daarbij horende vaar- en stortactiviteiten. Hiervoor moet emissiereducerende technologie worden ingezet, bijvoorbeeld ULEV.
21. Indien in een bepaald uitvoeringsjaar het stortvak SH61 niet kan worden benut, moet in dat uitvoeringsjaar een emissiereductie van 5% op het voor dit stortvak gereserveerde baggervolume worden gerealiseerd. Hiervoor moet emissiereducerende technologie worden ingezet, bijvoorbeeld ULEV.
22. Indien alternatieve stortruimte wordt aangevraagd en toegekend, moet voor de resterende looptijd van de vergunning de totale emissie beperkt worden tot 89,5% (emissiereductie van 10,5%). Dit moet berekend worden op het gehele jaarlijkse vergunde stortvolume in de zone waar bijkomende stortcapaciteit toegekend wordt. Dit geldt voor zowel de stortactiviteit als voor de aan dit volume gerelateerde baggerwerkzaamheden en vaarbewegingen. Hiervoor moet emissiereducerende techniek worden ingezet, bijvoorbeeld ULEV.

Verstoring

23. Verstoring van de in het gebied aanwezige fauna dient tot een minimum te worden beperkt.
24. Groepen vogels op het open water van de Westerschelde mogen niet dichterbij dan tot een afstand van 500 meter worden benaderd.
25. Tijdens het storten wordt een afstand van ten minste 500 meter aangehouden tot de foerageergebieden van steltlopers, of er wordt gestort tijdens hoog water als de vogels op de hoogwatervluchtplaatsen verblijven.
26. Tijdens het storten wordt in de ruiperiode van bergeenden (15 juni t/m 31 augustus) een afstand van ten minste 500 meter tot ruiplaatsen aangehouden.
27. Tijdens het storten met de baggerschepen in stortvak SH41 wordt in het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) een afstand van ten minste 125 meter tot de zeedijk/hoogwaterlijn aangehouden.
28. Zeehonden mogen niet dichterbij worden benaderd dan tot 1.200 meter.

29. De bovenstaande voorschriften met genoemde afstanden gelden voor wat betreft de stortmethodiek rainbowen voor zowel de locatie van het vaartuig als de locatie waar de stort van de specie plaatsvindt.
30. Verstoring door geluid dient te worden beperkt tot hetgeen strikt onvermijdbaar is in samenhang met de uitvoering van de bij dit besluit vergunde activiteiten. Daarbij dienen piekgeluiden zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te worden voorkomen.
31. De verlichting van de vaartuigen en overige apparatuur dient, ook wat de hoogte daarvan betreft, te worden beperkt tot hetgeen strikt onvermijdbaar is in samenhang met de uitvoering van de bij dit besluit vergunde activiteiten.
32. De verlichting dient zodanig te worden opgesteld en ingericht, en de lampen dienen zodanig naar buiten toe te worden afgeschermd, dat hinderlijke lichtstraling door direct licht voor de fauna wordt voorkomen.

Verontreiniging

33. Afval en andere verontreinigingen dienen op een zodanige wijze en tijdstip te worden verwijderd dat in of nabij de relevante beschermde gebieden geen effecten op de natuurlijke kenmerken ontstaan.
34. De voorzieningen en materialen die bij de uitvoering van de werken worden gebruikt, dienen in goede staat van onderhoud te verkeren. Lekkages van koel- en hydraulische vloeistoffen, smeermiddelen en dergelijke dienen voorkomen te worden.

Monitoring en rapportage

35. Het verspreiden van baggerspecie in de Westerschelde vindt plaats volgens het Beslisproces Flexibel Storten. Monitoring en opvolging van de stortactiviteiten gebeurt op basis van de kwaliteitsparameters zoals beschreven in het Protocol voorwaarden voor flexibel storten.
36. Het monitoringsprogramma voor de effecten van het storten van de baggerspecie dient te worden uitgevoerd conform de nota "Projectmonitoring onderhoud Westerschelde 2022-2028".
37. De vergunninghouder is verantwoordelijk voor de uitvoering van een deel van de metingen zoals voorzien in de Nota Projectmonitoring. De overige metingen worden uitgevoerd door de beheerder (Rijkswaterstaat Zee en Delta) zoals voorzien in het monitoringsprogramma "Monitoring Effecten Ontwikkelingsschets 2020: Uitvoeringsplan MONEOS-T 2022-2028".
38. De vergunninghouder stuurt jaarlijks vóór 15 februari een jaaroverzicht van de in het voorafgaande kalenderjaar uitgevoerde bagger- en stortactiviteiten en de in dat verband verrichte metingen schriftelijk of per mail (wetnatuurbescherming@minlnv.nl) naar het bevoegd gezag. Het jaaroverzicht bevat de gegevens die conform tabel 2 op blz. 6 van de nota Projectmonitoring door de vergunningaanvrager, en daarmee door de vergunninghouder, moeten worden aangeleverd.
39. Het monitoringprogramma dient te worden bijgesteld indien de monitoringsresultaten daartoe, naar het oordeel van het bevoegd gezag, aanleiding geven. Dergelijke tussentijdse wijzigingen van het monitoringprogramma behoeven de schriftelijke instemming van of namens het bevoegd gezag alvorens zij worden doorgevoerd.

Toezicht

40. De vergunninghouder voert een administratie met daarin alle documenten die betrekking hebben op deze vergunning en op de naleving van de voorschriften, in het bijzonder de voorschriften 10 tot en met 39.
41. De vergunninghouder geeft alle medewerking aan de aangewezen toezichthouder en opsporingsambtenaren.
42. De vergunninghouder toont informatie en documenten op verzoek aan de bevoegde toezichthouder en opsporingsambtenaren.

DGNVLG / 21229326

Looptijd en geldigheid

43. De vergunning is, onverlet het bepaalde in de voorschriften 35 tot en met 39, geldig van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2028.

TER INFORMATIE

Op grond van afdeling 4.1.1. van de Awb kan een verzoek tot wijziging van de vergunning worden ingediend.

Op grond van artikel 5.4, lid 1 en lid 2, van de Wnb kan de verleende vergunning worden ingetrokken of gewijzigd.

Als de vergunninghouder handelt in strijd met de vergunning, kan op grond van artikel 7.2, lid 2, van de Wnb een last onder bestuursdwang worden opgelegd.

Conform artikel 5:32, lid 1, Awb kan een bestuursorgaan dat bevoegd is bestuursdwang toe te passen, in plaats daarvan aan de overtreder een last onder dwangsom opleggen.

Hoogachtend,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

MT-lid Directoraat-Generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied

Bijlagen

1. Aanvraag van 16 juli 2021;
2. Aanvulling aanvraag van 18 augustus 2021;

3. Passende beoordeling en Soortenbeschermingstoets Stortstrategie Westerschelde, Tractebel en IMDC van 15 juli 2021 (P.011368-DO7) met bijlagen¹⁴;
4. Projectmonitoring onderhoud Westerschelde 2022-2028, IMDC van 4 mei 2021, I/NO/16127/21.013/ABE (bijlage 4 bij de passende beoordeling (hierna: PB));
5. Protocol voorwaarden voor flexibel storten – Kwaliteitsparameters voor het uitvoeren van het onderhoud vaargeul Westerschelde (bijlage 5 bij de PB);
6. Analyse ontwikkeling morfologie en richtlijn stortcapaciteit, Deltares van 5 februari 2021, 1210303-000-ZKS-0028 (bijlage 6 bij de PB);
7. Onderbouwing vaststelling van alternatieve ruimte voor Flexibel Storten voor de hoofgeulstortzones, IMDC en Deltares van 5 mei 2021, I/NO/16127/20.246/GVH (bijlage 7 bij de PB);
8. Overzichtskaart met baggerzones, MOW van 27 april 2021, AMT/W/232 (bijlage 8a bij de PB);
9. Overzichtskaart met stortzones, MOW van 26 april 2021, AMR/W/231 (bijlage 8b bij de PB);
10. Beschrijving van stortzone contouren WES2022 (bijlage 9 bij de PB);
11. Resultaatsbestanden AERIUS: Basisscenario ten opzichte van uitgangsscenario, versie 26 april 2021, (bijlage 10 bij de PB);
12. Resultaatsbestanden AERIUS: Basisscenario ten opzichte van uitgangsscenario, versie 16 augustus 2021 (bijlage 10 bij de PB);
13. Resultaatsbestanden AERIUS: Milderingscenario Worst casescenario baggervolume (bijlage 11 bij de PB);
14. Resultaatsbestanden AERIUS: Milderingscenario Worst casescenario SH61 (bijlage 12 bij de PB);
15. Resultaatsbestanden AERIUS: Milderingscenario Worst casescenario volledige tabel alternatieve stortruimte (bijlage 13 bij de PB);
16. Kaarten verschillen in stikstofdepositie, output Aeriussmodellering (bijlage 14 bij de PB);
17. Resultaatsbestanden AERIUS: Worst Case De Honte, toename van de baggerhoeveelheid in Macrocel 1;
18. Resultaatsbestanden AERIUS: Worst Case De Honte met mitigatie d.m.v. afzien van rainbowen;
19. Resultaatsbestanden AERIUS: Worst Case De Honte met bijkomende mitigatie door inzet van ULEV;
20. Resultaatsbestanden AERIUS: Worst Case SH61;
21. Resultaatsbestanden AERIUS: Worst Case SH61 met mitigatie d.m.v. inzet ULEV;
22. Resultaatsbestanden AERIUS: Worst Case Alternatieve stortruimte met volledige inzet van alle alternatieve stortruimte;
23. Resultaatsbestanden AERIUS: Worst Case Alternatieve stortruimte met mitigatie door inzet van ULEV.

¹⁴ De passende beoordeling heeft in totaal 14 bijlagen. De eerste 3 bijlagen zijn in het rapport zelf opgenomen. De overige 11 bijlagen zijn separaat toegezonden.